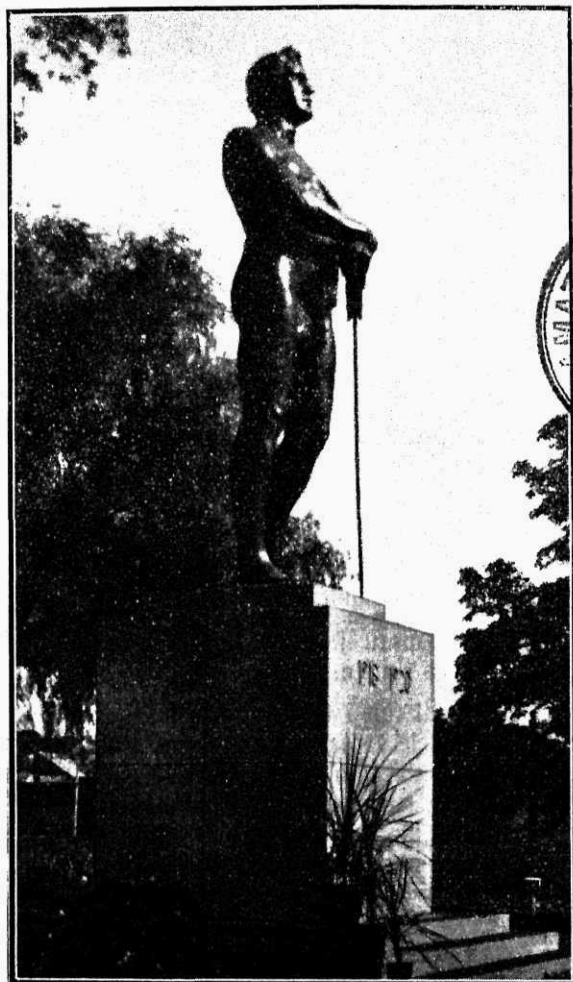

**Kangel meest ei kõida kõied,
Pea ei kinni rauda paelad.**

Kalevipoeg.

**VABADUSSÕJAS
LANGENUTE
MÄLSTUSSAMMAS
TARTUS**

EESTI KINDLUSTUS

Kindlustusselts „EESTI“ ajakiri

Sinul ei õnnestu, aga teisel õnnestub.

Miks?

„Ei, see mees elukindlustust ei võta.“ Nii ütleb sageli mõni esindaja. Nii aga öelda ei saa. Sest paari päeva pärast juba on mitmedki niisugused „lootusetud“ kindlustusevastased kindlustanud oma elu — mõne teise esindaja kaudu ja mõnes teises kindlustuseltsis.

Tuleb siis ebaõnnestumise korral öelda: „Minult see mees elukindlustust ei võtnud.“

Nende kahe väljenduse vahel on suur erinevus. Esimesel juhul on ebaõnnestumise põhjuseks tehtud kindlustatav, teisel juhul mõlemad, nii esindaja kui ka kindlustatav.

Kindlustusagent, nagu kõik muudki pakkujad peavad olema head inimesetundjad. On mõtetus minna ühe ja sellesama jutuga kõikide kõnetatavate juurde. Säärasel korral pole sagedasti nurjumiste puhul midagi imestada. Iga inimene on nagu kindlus, mille vallutamiseks tuleb tutvuda enne selle ligipääsetavate kohtadega. See tehtud, alles siis võib rünnata.

Nende ligipääsetavate kohtade leidmiseks on aga vaja oskust. Ja elukindlustusagendi tööala nõuab oskust, püsivust ja leidlikkust.

Ükski inimene pole ligipääsetamatu ja pole ka inimest, kellele elukindlustus oleks täiesti üle aru ne.

Kui nüüd sel või teisel esindajal tuleb tühjalt tagasi tulla kellegi inimese poolt, siis peab kohe enesele esitama küsimuse: missuguse vea ma tegin, mis võtte jätsin kasutamata. Üsna sageli on vastus väga lihtne: puudus püsivus. Naiste kohta öeldakse armastusasjus: nende „ei“, see tähendab „jaa“. Kuid paljude inimeste „ei“ ükskõik mis küsimuses pole veel sugugi põhimõtteline ega lõplik. Tihti on see ainult asja edasilükkamine. Seda tuleb igal esindajal arvestada.

Ei saa salata: äpardumised inimese elus on väga tihti ta enese poolt põhjustatud. Niisamuti on lugu kindlustusagendi tööalal. Võidakse olla kindel, kui sul ei ole ühe inimese juures õnne, siis järgmine või ülejärgmine peale sind toob siiski elukindlustuse selle mehe juurest ära.

Aga miks sina ei saanud?

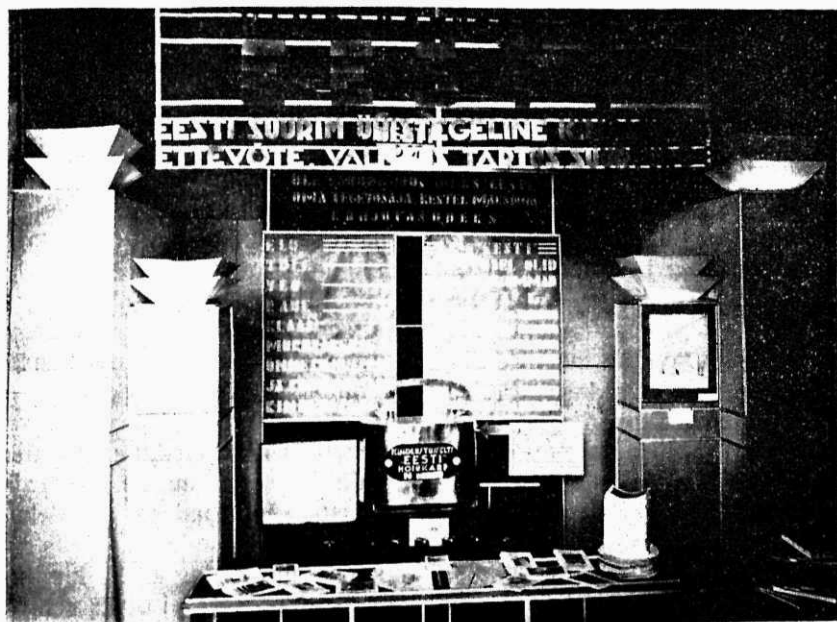
Kahjude tasumine õigluse vaatevinklist.

Miks ei või kahjutasu ulatuda üle varanduse tegeliku väärtuse?

Kahju suuruse kindlaksmääramise suhtes kahjujuhtumitel kindlustatud varanduses on väga laialt levinud vaade, et korralik kindlustusselts ei tohi huvituda

sumine sündima loterii põhimõtetel, — on loos langenud — tuleb maksta ette kindlaksmääratud summa.

Selline vaade on aga põhjali-

Seltsi väljapanek Tartu näitusel 25.—28. aug. s. a.

Keskel hiigelhoiakarp kokkuhoidu propageeriva plakatiga. Tunnistati I auhinna vääriliseks.

hukkunud varanduse tõelikust väärtusest kahju päeval, vaid peab igal juhul välja maksuma kindlustussumma, olgugi et varanduse väärtus oli vähem kui kindlustussumma, — sest kogu kindlustussumma eest olid tasutud kindlustusmaksud. Seega peaks paljude arvates kahjude ta-

kult väär ning tõendab kindlustuse põhimõtete mittetundmist. Kindlustuse sihiks on tasuda vaid tõeliselt tekkinud kahju sel juhul, kui see oli vastavalt kindlustatud. Kindlustussumma ei ole varanduse juures kunagi kõikumatu ega kindel suurus, nagu I või II võit loteriide juures, vaid

ainult piiriks, milleni kahjutasu võib ulatuda, kui hukkunud varandus seda väärt oli. See põhimõte on leidnud tunnustamist mitte üksnes meil, vaid ka kogu maailma seaduseandluses. Ning see põhimõte ei ole võetud seadusandlusse mitte kindlustusseltside, vaid kindlustusevõtjate ning üldsuse huvides. Teadlikult vaevalt ükski kindlustusselts varandusi üle tegeliku väärtuse kindlustaks. Kui aga näiteks tege- laste asjatundmatuse, ettevaata- matuse, kuritahtlikkuse või mõnel muul põhjusel, nagu hindade kõikumine jne., mõni varandus kahju päeval osutub kõrgemalt kindlustatuks, kui ta seda väärt on, ning kindlustusselts väärtusest kõrgema kahjutasu välja mak- saks, siis ei talitaks ta mitte üld- suse ega oma laialdase kindlus- tusevõtjate pere huvides, vaid sel- le üksiku kahjusaaja õiglusevas- tates huvides, kelle kahju sellise maksmise läbi muutuks teenima- tuks kasusaamiseks. Kui mõni selts tahaks tasuda järjekindlalt kahjusid kõrgemalt kui hukkunud varanduste väärtus, peaksid selle seltsi kindlustusevõtjad tasuma ka kõrgemaid kindlustusemaks- ke, kui need oleksid seltsides, kes üle väärtuse kahjutasusid ei maksa, kuna vastasel korral oleks karta seltsi maksujõuetuks jäämist üle- maksimiste tagajärjel, mis jällegi kindlustusevõtjate laiale perele kahju tooks. Ka üldsus väljas- pool sellise seltsi kindlustusevõt- jate peret kannataks säärase üle- maksimiste all, kuna see avatleks

inimesi kuritahtlikule varanduste hävitamisele kasusaamise sihiga. Iga hukkunud varandus tähendab aga rahvamajandusele paratama- tut kaotust, kuigi varanduse oma- nikule kahju teiste kaaskodanik- kude poolt kindlustuse kaasabil tasutakse. Neil põhjustel, tähendab üldsuse ja kindlustusevõtjate laialdase pere huvides, keelabki seaduseandlus kahjude tasumise üle hukkunud varanduse väärt- tuse.

Muidugi oleks kindlustusseltsile palju lihtsam ja vähem tülikam, kui oleks võimalik varandusi hin- nata juba nende kindlustusele võt- mise ajal selliselt, et toimetatud hindamine võiks olla maksev ka võimaliku kahju korral. Tegeli- kult on see soov aga raskeltteos- tatav ehk sootuks teostamatu. Varanduste õige hindamine on keeruline toiming ning vaevalt suudab seda teostada vajaliku põhjalikkusega suurem hulk esi- ndajaist. Asjatundjate juurdekut- sumine hindetoimingule oleks aga liiga kulukas ning teeks kindlus- tuse kalliks. Ka ei oleks sellistel hindamistel ikkagi püsivat väärt- tust, kuna kulumise, vananemise, hindade kõikumise jt. põhjustel kindlustuse sõlmimisel toimetatud hindamine paljudel juhtumitel kahju tekkimise päevaks ikkagi vananenuks ja mittevastavaks võib osutada. Seetõttu ei jää üle muud teed, kui kahju korral va- randuse väärtuse hindamist kon- trollida. Sellega ei ole kindlus- tusevõtjad kaugeltki n. ö. „tuule peale“ asetatud, sest hindamine ei

sünni mitte seltsi poolt ühekülgselt, vaid vastastikusel kokkuleppel objektiivsetel alustel, millised leiavad kaitset ka seaduseandluse poolt. Kuna 1000 kahju kohta soliidsemas seltsides keskmiselt ainult 2—3 kohtuprotsessi ette tuleb, ei tule vist küll ühelgi korralikul kindlustusevõtjal, kel puudub soov kahju arvel rikastuda, hirmu tunda, et kahju korral selts temaga ülekohtuselt ümber käiks, pealegi kui selle vältimiseks on olemas seaduslik kaitse. Ka ei ole ülekindlustuste kordadel selts suurem süüdlane kui varanduse omanik ise, kes oma varanduse tõelikku väärtust seltsi esindajast enamikus paremini peaks tundma ning mitte lubama üle väärtuse kindlustamist. Ka see asjaolu, et ülekindlustuse korral preemiaid on makstud rohkem, ei tohi õigustada kahjutasu üle väärtuse kätte saamast, sest ülemakstud preemiad ei ole kunagi nii suured, et suudaks katta kahjud, mis tekkinud ülekindlustuste tagajärjel. Ülemakstud preemiate asi on lahendatud vististi kõige õiglasemalt mõne välisriigi seadusandluse poolt, mille järgi ülemakstud osa makstakse ülekindlustuse selgumisel kindlustusevõtjale tagasi, kui viimane võimaldas ülekindlustuse teadmatult eksituse tõttu, oli kindlustusevõtja aga teadlik ülekindlustusest, jääb ülemakstud preemia trahviks seltsi kasuks. Meie seadused sel alal mingisuguseid reegleid ette ei näe.

Samuti üldsuse ja kindlustuse-

võtjate pere üldistes huvides karistatakse kahjusajaat kindlustussummast ilmajätmisega mitmesuguste pettuste ja kelmuste kordadel, näiteks olulistes osades valeandmete esitamise, kahju korral peidetud varanduse eest kahju nõudmise eest jne. Raskematel juhtumitel karistatakse pettuse eest sel alal isegi vangistusega ka meie seaduseandluse järgi.

Elukindlustuse alal, kus tege- mist kapitalikindlustusega, hindamist ega selle järgi ka ülekindlustamist ei ole. Siin tekivad konfliktid peamiselt selle tõttu, et seltsile esitatakse valeandmeid tervisliku seisundi kohta, vaigitakse läbipõetud ja olemasolevatest haigustest ning viiakse selts eksiarvamusele tervisliku seisundi suhtes. Sellist pettust karistatakse aga esmalt nuhtlusseaduse järgi ning teiseks kindlustussummast ilmajätmisega. See fakt, et seltsi usaldusarst kindlustatava läbi vaatab, on ainult kontrolltoiminguks, kuna leping ise põhjeneb aga kindlustatava avaldustel ning kui need teadlikult valed on, tühistub kogu leping, sest õigete andmete teadmisel poleks selts kunagi sellist lepingut sõlminud. Kuigi kodumaa seltside elukindlustustegevus võrdlemisi noor, on selliseid pettusejuhtumeid üsna rohkesti ette tulnud. Isegi vähke ja raskel kujul tiisikust põdenud isikud, kes kasutanud haigemaja ja sanatooriumi ravi, on näiteks osanud end usaldusarstilise kontrolli alt tervetena läbi poetada, kuid peale lepingu sõlmimist kii-

relt saabuvat surma on need juhtumid siiski avastatud.

Korralikul kindlustusevõtjal, kes õiglaselt seltsi poolt esitatud küsimustele vastab ning midagi ei varja, ei ole eriti elukindlustuse alal, kus hindamine puudub, minisuguseid arusaamatusi karta.

Kindlustus on mõjuv omaabi relv ühiskonnale. Et seda relva üksikud omakasupüüdliselt ja

ebaõiglaselt üldsuse arvel enda huvides ei hakkaks kasutama, karistabki seadus selliseid katseid. Iga korralikule kodanikule ei tohi selline katse seaduse poolt olla takistuseks ega eemalepeetuseks kindlustusest, vaid just vastuoksa paremaks garantiiks, et kindlustus takistamatult suudab täita oma õilsaid ülesandeid.

Hoiu- ja hoolduskindlustus.

Kindlustusselts „Eesti“ uusim kindlustusala.

Elukindlustus igasse perekonda — on eesmärgiks, mille poole peab suunduma meie elukindlustusala arendamine. Selle eesmärgi teostamisel etendab tähtsat osa nn. väikeelukindlustus ehk hoiu- ja hoolduskindlustus, milline kindlustusala on K./s. „EESTI“ poolt maksuma pandud juba k. a. kevadel.

Vaatleme, mis on õieti hoiu- ja hoolduskindlustus (alljärgnevas tarvitame lühendit hhk.). Nagu nimetus juba näitab, hhk. seob kokkuhoiu ja perekonna hoolduse elukindlustusega ja seega see kindlustusala sisuliselt ei erine harilikust elukindlustusest. Samuti nagu seal, on ka hhk. eesmärgiks võimaldada kindlustatule kapitali:

perekonna toetuseks,
enesele vanadusepäeviks,

õpperahaks pojale,
kaasavaraks tütrele,
matuserahaks jne., mida kõike on võimalik saavutada ots-

tarbekohaselt valitud hhk.-e kaudu.

Seepärast hhk.-e erinevus harilikust elukindlustusest seisab ainult tema välises vormis. Nimelt hhk. sõlmitakse ainult arstilise ülevaatuseta, preemiatasumine toinub väikestes summades kas kuu või $\frac{1}{4}$ -aasta viisi (näiteks kr. 1.—, 2.— jne. kuus või kr. 3.—, 4.— jne. $\frac{1}{4}$ -aastas), kusjuures preemia arvestusel on lähetekohaks kindel ümmargune kuu või $\frac{1}{4}$ -a. preemia, millele vastavalt — arvestades kindlustatava algvanust — leitakse preemiatariifist vastav kindlustussumma. Kindlustussumma ülemääraks on kr. 2000.—.

Välismaail on hhk. ehk nn. väike-elukindlustus väga levinud ja täiesti rahvapäraseks muutunud. Näiteks Inglismaal juba 1925. a. lõpul ulatus väike-elukindlustuse poliiside arv üle 70 miljoni ja igaaastane preemiate kogusumma meie rahas üle 810 miljoni krooni (s. o. üle 10 korra suurem meie

Seltsi uue maja vastuvõtu komisjon, ehitusmeistrid ja Rakvere osak. ametnikud maja ehitustööde vastuvõtmisel Rakveres 7. aug. s. a.

riigi iga-aastasest eelarvest!). Ameerika Ühendriiges oli 1925. a. lõpuks ainult kahes suuremas kindlustusseltsis („Metropolitan Life“ ja „Prudential“) väike-elukindlustuse poliiside arv kokku üle 60 miljoni. Eelnimetatu tõendab, et väike-elukindlustus on välismail laiemate rahvahulkade võimsaks kokkuhoiuvahendiks.

Kes on hhk. kandidaat?

Väikesummaliste preemiade ja sagedaste maksutähtaegade tõttu on hhk. eriti kohane neile, kellele osutuks raskeks kindlustusmaksude tasumine hariliku elukindlustuse järgi. Seetõttu hhk-e kandidaadidena tulevad esijoones ar-

vesse: väikepõllupidajad, käsitöölised, vähemapalgalised ametnikud riigi- või erateenistuses, vabrikutöölised, abielunaised iseseisva tuluallikaga jne. Oleks ekslik aga pakkuda hhk.-ust sellele, kelle majandusolud võimaldavad sõlmida suuremasummalist elukindlustust (kr. 2000.— ja üle), kuna sel juhul hhk. ei pakuks küllaldast kindlustuskaitset ja hariliku elukindlustuse sõlmimine võiks hiljem luhtuda.

Ei saa veel jätta nimetamata, et hhk-e hankimise võimalus on igas perekonnas mitmekordne: esiteks vanemate ja teiseks laste juures. Ka neile kindlustatuile, kellel on varem sõlmitud elu- või

mõni teine kindlustus, on soodus pakkuda hhk-t, eriti näiteks abiellumisel, sünni korral, teenistuseolude soodsamaks muutumisel jne.

Hhk-te hankimist kergendab tunduvalt K./s. „Eesti“ ilus ja praktiline hoiukarp (pilt vt. lk. 32). Esindajal on kerge teha kindlustatavale selgeks, et hhk-e preemiatega vajalikke summasid ei ole raske kokku hoida igapäevaste sissemaksudega sellesse hoiukarpi. Kui näiteks iga päev ka ainult 10 senti paigutada hoiukarpi, siis on sellise sissemaksuga võimalik saada juba tähelepandavasummalist hhk-t (näiteks 30-aastasele isikule surmajuhu kindlustuse korral 1233 krooni või segakindlustuse korral 25-aastase kestusega — 837 krooni). See hoiukarp on eriti sobiv lastekindlustuse korral, kuna sel juhul võimalik on ka lapsi huvitada ja ergutada kokkuhoiule — väikesummaliste sissemaksudega hoiukarpi.

Hhk-e sõlmimine, kindlustusviisid ja kindlustustingimused.

Hhk. sõlmitakse ilma arstilise ülevaatuseta vastava sooviavaldu-

se põhjal, millel esinevatele küsimustele kindlustatava terviselise seisukorra kohta tuleb anda täielikke ja õigeid vastuseid. Kindlustatakse ainult terveid isikuid.

Hhk-eks on K./s. „Eesti“ 5 järgmist kindlustusviisi: Tar. I-H — perekonna hoolduskindlustus (eluaegne surmajuhu kindlustus), tar. II-H — hoiu- ja hoolduskindlustus (segakindlustus), tar. III-H — õppe- ja kasvatusraha kindlustus, tar. IV-H — kaasarakindlustus tütrele ja tar. V-H — segakindlustus lastele 2—14 eluaastani. Lastekindlustuseks on eriti kohased tariifid III-H ja IV-H, kuna nende kindlustusviiside juures vanema surma korral (peale kindlustuse 2-aastast jõusolekut) lõpeb preemiatega maksimine, kuid sellele vaatamata kindlustussumma makstakse lapsele välja kokkulepitud tähtajal. Hhk-t on võimalik sõlmida soovikohaselt kas kuu või $\frac{1}{4}$ a. preemiatega.

Hhk-e kohta on maksivad vastavad kindlustustingimused. Arstilise ülevaatuseta kindlustuse tõttu, kindlustustingimuste kohaselt makstakse kokkulepitud ajal terve kindlustussumma siis, kui kindlustatu surma korral kindlustus on olnud jõus vähemalt 2 aastat või kui esimese kahe kind-

Tuhanded naised ja lapsed on viimaseil aastail kaotanud kindlustuskaitse seepärast, et nende elu halvemate aegade puhuks võetud elukindlustus on lastud raugeda.

See teadmine andku meile hoogu nende jälle jõusseviimise töös!!

lustusaasta vältel surma põhjuseks on õnnetusjuht või äkiline külgehakkav haigus. Vastasel korral makstakse surma korral esimesel kindlustusaastal tasutud preemiad tagasi ja teisel kindlustusaastal — $\frac{1}{2}$ kindlustussummast.

Hhk. sõlmitakse kasust osavõtuga. Kasusummad kogub selts ja maksab välja koos kindlustussummaga, mistõttu kasusumma-

de arvel kõrgeneb kindlustussumma ja seda enam, mida kauem on kindlustus olnud jõus.

Selts loodab, et hhk-e propageerimisele vastavates ringkondades esindajad pööravad erilist tähelepanu, kuna selle läbi on võimalik kokkuhoiu teostamist viia laiematesse rahvahulkadesse. Hhk-e reklaammaterjali palume nõutada vastavalt osakonnalt või seltsi valitsuselt.

Kasutage kõrvalteenistust.

Kindlustusala pakub selleks sobivamaid võimalusi.

Kui ajad majanduslikult kitsad, nagu praegu, ning pea kõikidel kutsealadel otsesed tulud vähenenud, peab iga õige majapidaja oma majapidamise tasakaalustamiseks kas vähendama väljaminekuid või hankima lisatulusid mõningatest kõrvalaladest. Kuna rahvamajanduslikult on tähtis, et kodanikkude elustandard ei langeks, peaks igaüks oma peatuluallika kokku kuivades esmalt katsuma leida peatulu vähenemist asendavat lisatulu ning alles teises järjekorras kõrvaltulude mitteleidmisel oma majapidamist alla normaalpiiride kokku tõmbama. Peab ütleva, et kõrvaltulude leidmises ja kasutamises ei ole meie rahvas senini eriliselt agarust üles näidanud ning nähtavasti vana aja pärandusena osutatakse suures enamuses majapidamistes äärmist ebapraktilisust. Lastakse asjadel käia, nagu need iseenesest välja kujunevad, ega omata kuigi suurt kalkuleeri-

mise ja olukorra kasutamise võimalusi. Meie väikeste võimaluste juures oleks aga mõttetu jääda ootama vaid suurte „otsade“ peale ning jätta silmapaari vahele tegelikult avanevad reaalsed, kuigi vähemaulatuselised võimalused. Paljudki võiksid halbade aegade kirumise asemel tähelepanelikult ringi vaadata ning leida, et seisukord pole kaugeltki nii lootusetu, nagu see neile pealiskaudselt vaadates näib, vaid et nii mõnigi kõrvaltuluallikas piltlikult öeldes otse „kisendab“ kasutamise järgi. Käesolevate ridade ülesanne on juhtida tähelepanu kindlustustegevusele, millisel alal vahetalitamine pakub eriti laialdasi kõrvaltulude hankimise võimalusi järgmistel põhjustel:

1) kindlustustegevus ei ole seotud kindlate äritundidega tööpäeva jooksul, mille tõttu see kõrvalamet aja mõttes on kohandatav igale kutsetegevusele,

2) kindlustustegevuse äraõppi-

mine kõrvaltegevuse ulatuses ei ole seotud suurte tehniliste raskustega,

3) kindlustuse alal, eriti elukindlustuses, on veel palju tegevamata tööd, mis ootab tegijaid,

4) kindlustus sisaldab endas suuri kõlblaid väärtusi (kokkuvõid, perekonnakaitse õhutamine jne.), mille tõttu vahetalitamine sel alal ei osutu mitte üksi äriliseks, vaid ka kõrgeks aatelisteks toiminguks.

Mujal maailmas on sellise kõrvaltegevuse tähtsusest osatud rohkem lugu pidada, ning meie näeme, et näiteks Soomes eriti agaralt kindlustusalal esindajaina kaasa löövad kooliõpetajad, ametnikud ja põllumehed, kuid isegi panga ja teiste asutiste direkto-

rid ei põlga seda ala. Mõned põllumehed kasutavad talvist vabamat aega ning sõidavad hooajaliselt laiemalt ringi, sõlmides kindlustuslepinguid. Asja võetakse seal tõsiselt ning soliidiselt, mille tõttu agendi amet suure lugupidamises. Meil aga sipeldakse sageli eelarvamuste paeltes ning peetakse häbiasjaks vahendada sellist õilsat ala, nagu kindlustus.

Oleks küll aeg meilgi muutuda praktilisemaks ning mitte tühiseks ja tähtsusetuks pidada tegevust sellisel laialdasel kõrvalalal, nagu seda on kindlustus. Sellest saaks kasu töötajate ise, kodanikud, kes vahetalituse kaudu satuks kindlustuskaitse alla, ning kogu rahvamajandus tema üksikute liikmete heaolu tõstmise kaudu.

Elukindlustuspoliis jõuluningina!

Jõulupoliisid väljastatakse erilises maitsekas ümbrikus.

Jõulud liginevad! Mida kinkida omastele jõuluks — on küsimus, mis varsti kerkib üles pea igas perekonnas.

Esindajad! Käesolevaks jõuluks kergendage oma tuttavale jõuluningi valiku küsimust ja soovitage sellena elukindlustuspoliisi. Sest see on püsiv, väärtuslik ja ajakohane kink, mille iga on aastakümneid ja mille väärtus võib ulatuda sadadesse ja tuhandetesse kroonidesse. Elukindlustuspoliis on ühtlasi kõige praktilisem kink, millist asjaolu eriti praegusel rahakehval ajal silmas tuleb pidada.

Seejärest kutsub selts kõiki

esindajaid organiseerima jõulukindlustuste sõlmimist.

Kuidas seda teha? Kõigepealt märkige üles kõikide tuttavate nimed, kellele võiksite esineda jõlukindlustuse ettepanekuga. Peatähelepanu pöörake perekonnaisadele, sest perekonnaisa parimaks jõuluningiks oma naisele ja eriti lastele on elukindlustuspoliis. Ärge unustage ka vallalisi ja kõigepealt ärge unustage ka endid, kui teil seni puudub elukindlustus. Sest teie oma jõulupoliis on parimaks reklaamvahendiks jõlukindlustuste sõlmimisel.

Teie kandidaatide nimestik

ühes täpsate aadressidega teatage suusõnaliselt või kinnises ümbrikus kirjalikult oma osakonnale või peakontori piires peakontorile. Kõigile neile kandidaatidele saadab selts kohe ilusa, jõulureklaamiga varustatud kirja, mis sisaldab üleskutset jõlukiindlustuse sõlmimiseks ja teadet, et teie oma kandidaati lähemal ajal külastate. See kiri hõlbustab teile tunduvalt ühendusse astumist oma kandidaadiga. Teie soovi korral võite selle reklaamkirja ka isiklikult edasi anda oma kandidaadile, millisel korral tuleb teil neid reklaamkirju nõutada seltsilt.

Põllumajandus ja elukiindlustus.

Elukiindlustuse kaudu hangitud kapital laenatud kapitalist 50% odavam.

Põllumajandus vajab aegajalt paratamatult erakorralisi kapitale väga mitmelaadilisteks otstarveteks, nagu maaparanduseks, hoonete korrashoiuks, pärandusosade väljamaksmiseks jne. Vähe on neid põllumehi, kellel selleks vajalikke summasid on kohe käepärast, ja enamik peab seepärast kasutama võõrast abi. Ei saa salata, et selleks vajaliku kapitali hankimise viis enamail juhtudel kannab juhuslikkuse ilmet, mille juures eriti vähe silmas peetakse majapidamise kandejõudu. Ei ole ju näit. kaua aega tagasi, mil kallid veksililaenu üldisest põllumajanduse võlakoormatusest moodustasid õige tunduva osa. Aeg ise on aga sundinud põllumehi laenude võtmisel senisest rohkemal määral selle kallidust arvestama.

Kasustame juhust juhtida tähelepanu ühele teisele võimalusele

Erakordse uudisena annab selts jõlupoliisid vastavas poliisiümbrikus, mis kannab pealkirja: „Rõõmsaid jõulupühi“ ning mille tõttud need poliisid on ka välimuselt sobivaks jõlukiindlustuseks. Sellesse ümbrikusse paigutab selts kõik poliisid — niihästi suurelukiindlustuse kui ka hoiu- ja hooldekukiindlustuse omad — mille sooviavalduse esiküljele, paremale ülemisele äärele on esindaja poolt tehtud märkus „jõlupoliis“.

Selts loodab, et nüüd ükski esindaja ei jäta kasutamata neid soodsaid võimalusi, mida pakub jõlukiindlustuste hankimine.

kapitalihankimisel, mis tuleb põllumehele tunduvalt odavam ning vabastab põllumehe laenuusaldaja orjusest. See on elukiindlustus. Tõenduseks toome järgmise tegeliku näite.

Oletame, et keegi põllumees on teinud Maapangast 1000-kroonise laenu, 4—6 protsendiga ja laenu tasumise tähtajaga 30 aastat. Selle aja vältel tuleb tal laenu kustutuseks ja protsentideks maksta iga aasta umbes 60 kuni 70 krooni. Edasi oletame, et selle põllumehe naaber on sõlminud 1000-kroonise elukiindlustuse surma ja üleelamise juhaks, samuti kestusega 30 aastat. Selle kiindlustuse pealt tuleks sel põllumehel — eeldusel, et ta on keskmistes eluaastates — tasuda kuni surmani, kauemalt kiindlustuskestuse lõpuni, iga aasta umbes 30 krooni, seega poole vähem kui esimene põllumees.

Mida väiksemad võimalused inimesel on koguda varandust enese ja oma perekonna tuleviku kaitseks, seda hädalisemalt ta vajab

elukindlustust.

60 kr. aastas tasuks see teine põllumees siis, kui tema kindlustus oleks sõlmitud 15-aastase kestusega, s. o. poole lühema aja peale, kui seda on esimese põllumehe võlakustutuse tähtaeg.

Võrdleme kummagi põllumehe toimingut. Tõsi küll, esimene põllumees saab oma laenusumma kohe kätte, kuid see-eest on 30 aasta vältel tema ise ja tema enneaegse surma korral ka tema pärijad — see olgu eriti rõhutatud — koormatud 60-kroonilise aastamaksuga. Naaberpõllumees, elukindlustaja, saab oma summa kätte küll hiljemalt 30 või 15 aasta järele (varajasema surma korral pärijad saavad summa kohe kätte), kuid see-eest on aga, nagu eespool nägime, elukindlustaja maksusumma väikesem pangavõlgniku omast 50% võrra või veel enam, kui arvestada seda, et enneaegse surma korral pärijad vabanevad edaspidistest maksudest ja valdavad kohe terve kindlustussumma ning et iga-aastased maksud dividendi võrra vähenevad. Surma korral kindlustussumma väljamaks on eriti oluline, kuna taluperemehe surmajuhtum tooks enesega paratamatult kaasa lisakulusid (mätuseraha, parandusmaks, parandusosade välja-

maksimine kaaspärijaile jne.) Seega kapitali kogumine elukindlustuse kaudu on keskmiselt üle poole odavam ja on ühtlasi enneaegse surmajuhtumi korral pärijaile suureks hõlbustuseks.

Nende kahe põllumehe vahel on veel üks oluline vahe. Esimene neist on ikkagi võlgnik, kelle võimalaksu tähtajaks mittetasumine tooks talule oksjoni, teine on aga kapitalikoguja, keda ei ähvarda oksjonihädaoht ja kes oma summad kogub järjekindlalt ja kindla eesmärgiga, kogutavat kapitali edaspidi kasustada oma talupidamise huvides.

Tähtsam vahe seisab kapitali kättesaamise momendis: laenu juures saadakse kapital kohe kätte, elukindlustuse juures aga teatud aastate järgi või surma korral. Et seda näilikku miinust elukindlustuse suhtes kaotada, tuleb kindlustus sõlmida varakult, et majapidamine oleks õigeaks ajaks kapitaliga varustatud. Eri- list tähtsust omab elukindlustus parandusosade väljamaksmisel oma odavuse ja kapitali õigeajalise kättetoimetamise tõttu. Kuna näiteks maaparanduse- ja inventarilaen majapidamise tulukust tõstes end ise aitab tasuda. Osutub parandusosade väljamaksmine

väljaminekuks, mis mingisugust tulu ei too, ning selle tõttu peab selle väljamineku katmiseks valima kõige odavama tee, milleks osutub elukindlustus.

Eespooltoodud read on tähele-

panu juhtimiseks elukindlustuse tähtsusele kapitali kogumisviisina põllumajanduses, ja loodame seejärel, et meie esindajad elukindlustuse propageerimisel erilist tähelepanu pööravad põllumehele.

Esimesed väljamaksud üleelamise juhul.

Uus lehekülg elukindlustusala arengus.

Aastad mööduvad kiirelt ja kätte jõudnud on aeg, millal esimesed elukindlustussummad kindlustustähtaja üleelamise tõttu tulevad väljamaksmisele. Need väljamaksud on kindlustuste järgi, millised aastal 1923 ja sellele järgnevail sõlmiti segakindlustusena, kõige lühema kestusega 10 aastat.

Enne kui lähemalt vaatleme neid juhtumeid, tahaksime teha ühe põhimõttelise märkuse üldse elukindlustuse ja eriti üleelamise juhu kohta. Kindlustatavatelt kuuleme sageli märkusi, et elukindlustuse asemel on palju otsustarbekohasem kokkuhoidu teostada sel viisil, et aegajalt kõrvale panna teatud summasid. Vastuväitena sellele jätame siin isegi kõrvale enneaegse surmajahu võimaluse, millisel korral juba siis terve kindlustussumma tuleks väljamaksmisele ning selle asemel tähendame aga, et on enam kui tõenäolik, et ükski neist kindlustatuist, kellele nüüd üleelamise juhul makstakse välja kindlustussumma, oleks ilma kaudse kokkuhoiusunnita — mis punase joonena läbib elukindlustuse — omale vaevalt kogunud sääst summat. Peale selle on

need kindlustatud osa saanud elukindlustuse alal jagatavatest kasudest, mistõttu nende poolt sissemakstud summad on märgatavalt vähemad väljamakstavast kindlustussummast, kuigi veel osa kindlustusmaksudest on kindlustuse kestusel läinud surmariisiko katteks. Elukindlustuse kui kokkuhoiuviiisi kasulikkus on siin selgesti ilmnev.

Vaatleme üksikuid üleelamist juhte K.-s. „Eesti“ elukindlustusevõtjate peres. Üleelamise juhul esimene kindlustussumma maksti välja k. a. augustikuus 1000 krooni suuruses. Kindlustatuks oli üks kohtunik, kes selle kindlustuse sõlmis 100.000 marga peale, algusega 23. augustil 1923. aastal. Järgmine kindlustussumma 500 kr. suuruses oleks tulnud väljamaksmisele tuleva aasta 1. märtsil, kuid kindlustatu lõpetas oma kindlustuse üks aasta enne tähtaja täitumist (tagasiostusummana sai kindlustatu siiski ligi kindlustussumma suuruseni ulatuvat summat). Sealjuures sõlmis aga see kindlustatu, kes elukutselt on postiametnik, uue 1000-kroonilise surmajahu kindlustuse!

Edasi tulevad seltsil väljamaks-

misele 1. jaanuaril 1935. aastal kahe kindlustuse kindlustussummad kr. 2.000.— ja kr. 500.— suuruses. Esimene kindlustatu on elukutselt pangandustegelane, ja teine, — kes kõik oma kindlustusmaksud tasub kuuviisi — kodune perenaine. 8. sept. 1935. a. maksab selts välja 500 krooni ühele põllumehele Tartumaal.

Need on üksikud näited, mis tõendavad aga veel kord seda, kuivõrt mitmesugustel kutsealadel töötavad isikud on omale kokkuhoiuviisina valinud just elukindlustuse ja see kokkuhoiuviis on tõesti võimaldanud koguda tähelepanevaid summasid. Praegu on veel varajane selgitada, kuidas kindlustatud kasutavad kogutud summasid. Ühte võib aga öelda:

väide „üleelamisjuhtum“ omab nüüd järjest kasvava tähtsuse ja elukindlustuse vajalikkuse selgitamisel ei ole kuidagi põhjendamatata, kui esindaja seda eriti alla kriipsutab ja selle kohta toob tegelikke näiteid. Ka kindlustuste raugemise vältimiseks on „üleelamisjuhu“ toonitamine mõjuv argument. Kahjuks peab aga tähendama, et paljud kindlustatud sageli erilise vajaduseta oma poliise koormavad laenuga. See tasub aga kord kätte, kas varem või hiljem — surma või üleelamise juhul — ja näitab veel kord tegelikult, et on maksev vana tõde: elukindlustuses võidab see, kes oma kindlustuse hoiab jõus, ja kaotab see, kes selle laseb raugeda või koormab laenuga.

Kas tagavara kogumine pangas või elukindlustus.

Selgitav kahekõne.

Esindaja: Eks ole tõsi, teil on kindlasti mingi kavatsus, mille alusel püüate kokku hoida osa nüüdseist teenistustuludest?

Kindlustata v: Tõepoolest on.

Esindaja: Kas on teie kokkuhoiukavas mingi tagatis selle kohta, et kui teie teenistusvõimalused täielise töökõlbmatuse tõttu äkki lõpeksid, siis teil ei tarviseks teha enam mingisuguseid uusi kokkuhoidmisi, ja sellest hoolimata saaksite kogu kavatsetud summa?

Kindlustata v: Ei.

Esindaja: Kas on teil praegusel kogumiskaval see hüve, et

niisugusel korral, kui muutute täiesti töökõlbmatuks, on tagatud teile mingi kindel sissetulekusumma?

Kindlustata v: Ei.

Esindaja: Aga kas leidub teie kavatsuses mingi niisugune lepingupunkt, mille järgi teie perekond sel juhtumil, kui peaksite surema enne kavatsetud tagavara kogumist, saaks kogu selle summa, mille tahtsite tagavaraks panna, aga mitte ainult need osad, mis suutsite juba tallele panna?

Kindlustata v: Ei.

Esindaja: Aga siis te peate kindlasti paremaks pidama niisu-

gust hoidmisviisi, mis tagab teile kõik minu poolt nimetatud hüved. Kas te ei tahaks kulutada mõned minutid oma ajast, et tutvuda üksikasjalisemalt niisuguse hoidmisviisiga. (Agency Times'i järgi.)

Tähelepanuks tulekindlustus-esindajaile.

Täiendav tingimus segahoonete kindlustamisel.

Üldreeglite § 4 lit. „b“ ja maatariifi käsitusmääruste § 3 lit. „b“ käsitamisel on nõutav igal juhul, et hoone kiviseinte väärtus peab moodustama vähemalt 25% hoonet koguväärtusest ja niisugust hoonet võib kindlustada segahoone preemiaga ainult siis, kui ka kogu kindlustussummast kiviseintele langeb samuti vähemalt 25%, mille kohta poliisile peab tehtama vastav märkus.

Vastastikkuse põhimõte.

Mitmed meie esindajad on kindlasti aastast-aastasse käinud sama arsti, hambaarsti, tislari, rätsepa ja kingsepa juures, samuti ühes ja samas segakaupluses, riidekaupluses jne. teinud oma oste. Kuid kas on need inimesed ja kauplejad võtnud teie kaudu elukindlustuse...

Niisuguseis asjus peab maksma teatava määrani vastastikkuse printsiip. Võib-olla ei ole teie neile pakkunud elukindlustust, ehk küll mõnedki neist mitmeti oleksid huvitatud, eriti tänapäeval, kus elukindlustuskaitse kind-

lasti neilegi on muutunud endisest tarvilikumaks.

(Keskinäisyys.)

Hirmus pettumus.

„Oh, mõtle, kallis, nägin und, et sa olid surnud.“

„Ära nüüd nutsa, kullake. Kuidas võid halval unenäol lasta enast nii tasakaalust välja lüüa? Olen ju ometi ikka sinu juures.“

„Küllap tean seda, kallis, kuid mõtle ometi, et hakkasin parajasti võtma kassast sinu kindlustussummat, — — ja siis just tiris aratuskell ja rikkus kogu asja.“

(Keskinäisyys.)

Jutuajamine.

H ä r r a: Nojah, küllap elukindlustus on hea ja päris vajaline kõigile neile, kes ei suuda teisi tagavara koguda.

E s i n d a j a: Olen teiega täiesti ühel nõul, kuid tahaksin ainult teie poolt nimetatud inimestele lisada veel ühe liigi inimesi.

H ä r r a: Missugused siis?

E s i n d a j a: Noh, näiteks kõik need, kes ei või ette ära määrata, millal nad surevad. V. K.

(Keskinäisyys.)

Isiklikke teateid.

22. okt. s. a. pühitses meie Tallinna osakonna esindaja hra Aleksander Raudvere oma kuldpulmi. Läkitame lugupeetud kaastöölisele selle tähtsa perekondliku sündmuse puhul oma parimad õnnesoovid.

Hanketöö nõuandenurk.

Hoiukarp hankevahendina.

Mina kasutan juba pikemat aega elukindlustuslepingute sõlmimisel hea eduga hoiukarpi. Harilikult vestluse alguses lauale asetatud hoiukarp paelub kindlustuskandidaadi huvi ning vestluse edukaks jätkamiseks on huvi äratamine määrava tähtsusega. Kuna kindlustusesindaja üks raskustest oma „kauba“ pakkumisel on konkreetse artikli puudumine, mida kindlustuskandidaadile võiks kohe ette näidata, aitab hoiukarp kokkuhoiumõiste selgitamisel kon-

kreetselt palju kaasa. Erilist huvi pakub hoiukarp lastele ning nii mõnigi kindlustus minu portfellis on sõlmitud selle tõttu, et hoiukarp lastele meeldis ning viimased oma vanematele kindlustussõlmimisega peale käisid, et mitte ilma jääda hoiukarbist. Pealegi on hoiukarbiga sõlmitud kindlustuste pärastine inkasso palju kergem, kuna karp poliisiomaniiku kodus preemiatekogumise vajadust alaliselt meelde tuletab.

A. S.

T ä h e l e p a n u! „Eesti Kindlustus“ maksab igale kaastöölisele, kes saadab siin nurgas avaldamiseks kõlbuliku artikli, honorariks kr. 5.—. Artikkel peab kirjeldama mõnda konkreetset hanketöö viisi, mida oleks võimalik kasutada ka teistel esindajail.

Ilmub 6 korda aastas ja saadetakse tasuta kõigile seltsi tegelastele.

Toimetus: Tartus, Suurturg 8.

Väljaandja: Kindlustusselts „Eesti“.

Vastutav toimetaja: J. Nirk.

„Postimehe“ trükk, Tartus 1933.